ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDES BESLUT OM SERVICENIVÅN INOM DEN PREHOSPITALA AKUTSJUKVÅRDEN 1.1.2027–31.12.2027

Godkänd i styrgruppen för centralen för prehospitala akutsjukvård i Västra Finland: 26.10.2026

Godkänd i välfärdsområdesstyrelsen:

Godkänd i välfärdsområdesfullmäktige:

1. Verksamhetsmiljö

Beslutet om servicenivån inom den prehospitala akutsjukvården omfattar den prehospitala akutsjukvård som sker i det område som omfattas av Österbottens välfärdsområde (senare välfärdsområdet) och för vilken välfärdsområdet bär ett organiseringsansvar. Måluppställningen är enhetligt uppgjord och har i enlighet med 39 § i hälso- och sjukvårdslagen godkänts i specialupptagningsområdets styrgrupp för centralen för prehospital akutsjukvård. Basuppgifterna för området presenteras i tabell 1 och specialupptagningsområdets riskklasser presenteras i bilaga 1. Den prehospitala akutsjukvården har årligen cirka 20 000 uppdrag i välfärdsområdet.

Tabell 1. Basuppgifter för området (1. Sotkanet.fi 31.12.2025*, 2. Lantmäteriverket* 1.1.2026*, 3. THL* 2025)

Välfärdsområdets namn	Österbottens välfärdsområde
Invånarantalet i slutet av föregående år [1]	179 555
0 – 14 [1]	15,8 %
15 – 64 [1]	60,5 %
65 – [1]	23,7 %
THL:s icke ålderskorrigerade prevalensindex 2024 [1]	88,9
Områdets totala areal [2]	17 834,0 km2
Varav vatten- eller havsområde [2]	10 432,6 km2
Antalet och fördelningen av riskområdesceller [3] (km^2)	
Centralort	12 stycken, 0,1 %
Annan tätort	876 stycken, 10,1 %
Bebodd landsbygd	2135 stycken, 24,6 %
Övriga områden	5 665 stycken, 65,2 %

2. Organiseringen av den prehospitala akutsjukvården

Välfärdsområdet tillhandahåller den prehospitala akutsjukvården i sitt område, med undantag av i Kronoby kommun. Den prehospitala akutsjukvården i Kronoby tillhandahålls med stöd av ett samarbetsavtal av Soite. Räddningsverket tillhandahåller första insatsen enligt gemensamt överenskomna förfaranden.

3. Den prehospitala akutsjukvårdens innehåll

Den prehospitala akutsjukvården omfattar de uppdrag som fastställs i 40 § i hälso- och sjukvårdslagen och i 2 § i förordningen om den prehospitala akutsjukvården 585/2017. Den prehospitala akutsjukvården omfattar första insatser, prehospital akutsjukvård på bas- och vårdnivå samt fältchefsverksamhet inom den prehospitala akutsjukvården samt en läkarenhet på tjänstetid. Välfärdsområdet har en läkare som ansvarar för den prehospitala akutsjukvården. Egentliga Finlands välfärdsområde tillhandahåller en akutläkarjour i specialupptagningsområdet dygnet runt.

Fältcheferna för den prehospitala akutsjukvården ansvarar för ledningen av den prehospitala akutsjukvården under Västra Finlands samarbetsområdes jourhavande akutvårdsläkare och den läkare som ansvarar för den prehospitala akutsjukvården i välfärdsområdet.

4. Utbildningskrav som ställs på personal inom den prehospitala akutsjukvården

4.1. Enhet för första insatsen

I en enhet för första insatsen ska minst två personer ha en utbildning och behörighet som lämpar sig för första insatser.

4.2. Enhet inom prehospital akutsjukvård på basnivå

I en enhet inom den prehospitala akutsjukvården på basnivå ska det finnas minst en person med sådan behörighet som avses i förordningen om prehospital akutsjukvård (585/2017). Emellertid ska det i enheten finnas minst en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och som har en utbildning som är inriktad på prehospital akutsjukvård.

4.3. Enhet inom prehospital akutsjukvård på vårdnivå

Personalen i en enhet inom den prehospitala akutsjukvården på vårdnivå ska med iakttagande av övergångsbestämmelserna ha den behörighet som avses i förordningen om prehospital akutsjukvård (585/2017).

4.4. En enhet bestående av en person inom den prehospitala akutsjukvården

En person med behörighet på vårdnivå kan enligt 3 a-punkten i 8 § av den förordning som utfärdats om den prehospitala akutsjukvården eller en legitimerad yrkesperson inom hälso- och sjukvården kan enligt övergångsbestämmelserna i 11 § utgöra en sådan enhet inom den prehospitala akutsjukvården som avses i punkt 4 i 8 § i förordningen och till vars uppgifter det hör att bedöma patienternas vårdbehov, inleda omedelbar vård och bistå andra enheter inom den prehospitala akutsjukvården. Till en sådan enhets uppgifter hör inte transport av patienter.

4.5. Fältchefen för den prehospitala akutsjukvården

En fältchef för den prehospitala akutsjukvården ska uppfylla de behörighetskrav som ställs ovan på en förstavårdare på vårdnivå. Dessutom ska fältchefen ha tillräcklig administrativ och operativ kompetens inom prehospital akutsjukvård och den erfarenhet som krävs för uppdraget.

4.6. Akutvårdsläkare

Specialistläkare ska enligt behörighetskraven ha specialläkarrättigheter inom en lämplig specialitet och en djup förtrogenhet med prehospital akutsjukvård och en tillräcklig kompetens i anestesiologi. Läkare under specialistutbildning ska enligt behörighetskraven vara legitimerade läkare samt ha en tillräcklig erfarenhet av undersökningen och vården av patienter inom olika specialiteter. För att kunna vara verksam i en FinnHEMS-enhet förutsätts dessutom att personen uppfyller de kriterier som fastställts av FinnHEMS Ab och som ställs på flygverksamhet.

4.7. Avvikande från de utbildningskrav som ställs på personalen

I situationer där den prehospitala akutsjukvården är utsatt för hög belastning och i specialsituationer kan man tillfälligt avvika från de utbildningskrav som ställs på personal i enheter för första insatsen samt i enheter inom den prehospitala akutsjukvården på basnivå och vårdnivå.

5. Målen för insatstider

Målen för insatstiderna har presenterats i tabell 2. Insatstiden definieras som tiden från det att ansvaret för uppdraget överförts till den prehospitala akutsjukvården till dess att enheten ankommit till platsen.

Tabell 2. Tillgången till service i den dagliga verksamheten enligt områdesklass.

A- och B-uppdrag

Områdesklass	**Median**	**90 %**
Stadskärna	6 min.	9 min.
Annan tätort	8 min.	17 min.
Bebodd landsbygd	15 min.	26 min.

C- och D-uppdrag

Hela landskapet	**90 %**
C	30 min.
D	120 min.

Den prehospitala akutsjukvårdens verksamhet rapporteras på det sätt som föreskrivs i förordningen.

6. Transporter som hör till den prehospitala akutsjukvården

I enlighet med 40 § i hälso- och sjukvårdslagen omfattar den prehospitala akutsjukvården förflyttningar i samband med plötsligt insjuknade eller skadade patienters fortsatta vård när patienten behöver krävande och kontinuerlig vård eller övervakning under förflyttningen.

7. Övriga väsentliga angelägenheter som anknyter till organiseringen av den prehospitala akutsjukvården

Vid uppdrag som överskrider välfärdsområdets gränser och då den prehospitala akutsjukvården är utsatt för hög belastning och i specialsituationer kommer fältcheferna för den prehospitala akutsjukvården överens om tillvägagångssätten från fall till fall.

Inom den prehospitala akutsjukvården följs de nationella anvisningar för den prehospitala akutsjukvården som samordnats av centralen för den prehospitala akutsjukvården och/eller som godkänts av välfärdsområdets ansvariga läkare för den prehospitala akutsjukvården.